

28 lutego Kładka o. Bernatka rozbłyła kolorami Meksyku

2023-03-03

W tym roku świętujemy 95. rocznicę relacji polsko-meksykańskich. O tym jak kształtowały się one przez lata, co zbliżało nasze narody, a także o tym dlaczego sobota to świetny dzień na rozpieszczenie polskich podniebień meksykańskimi tacos, dowiedzieć możecie się od samego Ambasadora Meksyku w Polsce, Jego Ekscelencji Juana Sandovala Mendiola*. Pełna treść tekstu Pana Ambasadora poniżej.

Meksyk i Polska: dwaj liderzy w swoich regionach, którzy obchodzą 95 lat przyjaźni
Juan Sandoval Mendiola Meksyk i Polska to dwa narody, które łączą więzi historyczne, społeczne zbieżności i niezmiernie ważne wspólne chwile, które mimo dzielącej je odległości są sobie niezwykle bliskie. Pierwsze kontakty dyplomatyczne między rządami Meksyku i Polski w XX w. zostały nawiązane z okazji odrodzenia się Polski jako niepodległego państwa w 1918 r. i okresu porewolucyjnego w Meksyku. Prezydent Álvaro Obregón w swoim sprawozdaniu z 1 września 1921 r. ogłosił, że Meksyk uznał Polskę za kraj niepodległy. W 1921 r. polski przedstawiciel dyplomatyczny, książę Albert Stanisław Radziwiłł przyjechał z poselstwa polskiego w Waszyngtonie, by wziąć udział w obchodach stulecia niepodległości Meksyku. Jednak dopiero w 1928 r. doszło do nawiązania formalnych stosunków dyplomatycznych. Należy zauważyć, że oba kraje znajdowały się w złożonych procesach konsolidacji instytucjonalnej w latach 20. Polska przychyliła się do meksykańskiej propozycji nawiązania stosunków dyplomatycznych i wyraziła zgodę na otwarcie wzajemnych przedstawicielstw. Polska otworzyła swoje przedstawicielstwo w Meksyku w 1928 r., a Meksyk w Warszawie w 1933 r. W 1930 r. przez Meksyk i Polskę został podpisany traktat o przyjaźni, handlu i żegludze, który stanowił wstępną podstawę prawną do nawiązania stosunków dwustronnych. Meksyk przeciwstawił się hitlerowskiej okupacji Polski w 1939 r. i utrzymywał stosunki z polskim rządem na uchodźstwie, ponieważ sam był narodem doświadczonym przez lata walki o swoją suwerenność i wolność. Z tego też powodu Meksyk gościł w 1942 r. premiera Polski gen. Władysława Sikorskiego. Wtedy oba kraje uzgodniły, że Meksyk przyjmie do 30 000 polskich uchodźców, w tym 1453 osieroconych dzieci, zwanymi „dziećmi z Santa Rosa”, od nazwy hacjendy w stanie Guanajuato gdzie znaleźli schronienie. W lipcu 1945 r., pod koniec II Wojny Światowej, Meksyk jako pierwszy kraj Ameryki Łacińskiej uznał strukturę tymczasowego rządu jedności narodowej Rzeczypospolitej Ludowej, wznawiając stosunki dyplomatyczne. W 1960 r. Meksyk i Polska uzgodniły ponowne otwarcie swoich przedstawicielstw dyplomatycznych na poziomie ambasad, wzmacniając wzajemne więzi w obszarze kulturalnym, akademickim i sportowym. Prezydent Adolfo López Mateos złożył w 1963 r. wizytę państwową w Polsce, której towarzyszyła duża wystawa w Muzeum Narodowym w Warszawie. Wizyta Papieża Jana Pawła II w Meksyku to chyba jeden z momentów, w których narody Meksyku i Polski faktycznie zbliżyły się i lepiej się poznały. Wizyta Ojca Świętego w obu krajach w 1979 r. spowodowała bezprecedensowe zbliżenie kulturowe i religijne między obydwoma narodami, z tego względu, że wydarzenie to było szeroko transmitowane w telewizji w obu krajach. Zmiany polityczne w Polsce zapoczątkowane w latach 80. XX w. ruchem wolnościowym Solidarności, śledzono z dużym zainteresowaniem w Meksyku, gdyż stanowiły one etap przejściowy w kierunku końca komunizmu w krajach pozostających pod wpływami sowieckimi i krajach o reżimie marksistowsko-leninowskim. Większe otwarcie polityczne Polski i przejście do gospodarki rynkowej zbiegło się w czasie z gospodarczym otwarciem Meksyku w latach 90. Zaowocowało to zbliżeniem politycznym obu krajów i nawiązaniem dialogu między dwoma narodami, które przeżywały odbudowę demokratyczną u progu XXI w. Zainicjowało to również handel dwustronny na dużą skalę. W 1998 r. Meksyk odwiedził premier Polski Jerzy Buzek, a następnie zorganizowano wizyty ministrów spraw zagranicznych w obu krajach. W 2004 r. wizytę

państwową w Polsce złożył prezydent Meksyku Vicente Fox, w tym samym roku, w którym Polska została członkiem Unii Europejskiej.

Meksyk to kraj, który został zbudowany na najgłębszych wartościach wolności, równości i demokracji. Wartości te doprowadziły do utrwalenia zasad i reguł stosunków między państwami, takich jak samostanowienie narodów, nieagresja, nienabywanie terytoriów siłą, nieinterwencja, równość prawna państw i ogólne poszanowanie zasad prawa międzynarodowego jako gwarantów pokojowych i przyjacielskich stosunków. W ciągu ostatniego roku, w którym doświadczyliśmy inwazji i agresji Rosji na Ukrainę, bardzo istotne jest to, że Meksyk poparł zasady prawa międzynarodowego, mówiące o niezależności i poszanowaniu praw innych, których sam zawsze z dumą bronił. Aktywna i wysoce konstruktywna rola, jaką Meksyk odegrał jako wybrany członek Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych, pozostaje wyraźnym dowodem spójności naszych stanowisk. W jej ramach w lipcu 2022 r. przeprowadziliśmy 13. mechanizm konsultacji politycznych między Meksykiem a Polską na szczepku wiceministrów w Mieście Meksyk, pierwszy po kilkuletniej przerwie. Choć pandemia spowolniła kontakty międzynarodowe między wszystkimi państwami, znajdujemy się w doskonałym momencie, aby wznowić działania we wszystkich obszarach, które składają się na budowanie naszych relacji dwustronnych. Można powiedzieć, że prawie 20 lat po wejściu Polski do Unii Europejskiej, potencjał budowania bliskiej relacji z Meksykiem nie został dostatecznie wykorzystany. Warto wspomnieć, że w ciągu ostatnich 20 lat wymiana handlowa zwiększyła się ponad 20-krotnie, jednak nadal nie znajduje się ona na takim poziomie, jaki mogłyby osiągnąć dwa kraje wielkości Meksyku i Polski. Dysponujemy przecież narzędziami współpracy handlowej, takimi jak układy o stowarzyszeniu, które Meksyk zawarł z Unią Europejską i które przyczyniają się do budowania rozwoju przemysłowego w podobnych dziedzinach, takich jak przemysł samochodowy, nowe technologie, elektro mobilność czy przemysł lotniczy. Polska jest obecnie piątą co do wielkości gospodarką w Unii Europejskiej i dopiero 12. największym partnerem handlowym Meksyku w regionie. Handel dwustronny, który według danych z 2022 r. przekracza 3 miliardy dolarów rocznie, nie wyczerpuje pełnego potencjału, jaki reprezentują obie gospodarki. Istnieje potrzeba, aby rząd i sektor prywatny wykazywały autentyczną chęć promowania wspólnego działania, które może wpłynąć na wzbogacenie się naszych firm i obywateli. Przyjęcie i wejście w życie udoskonalonej umowy między Meksykiem a Unią Europejską to kluczowe osiągnięcie, które pozwoli nam pogłębić dwustronne stosunki gospodarcze, które powinniśmy utrzymywać.

W 2022 r. do Meksyku wyjechało ponad 66 tys. Polaków, a w roku 2021 było ich 60 tys. Mam nadzieję, że w kolejnych latach będzie to jeszcze większa liczba oraz że pobyt w Meksyku będzie dla Państwa wzbogacający i że więcej Meksykanów odwiedzi również Polskę. Nasza współpraca edukacyjna i kulturalna jest ożywiona i będzie jeszcze bardziej się zacieśniać. Podpisaliśmy szereg umów, które obejmują główne uczelnie obu krajów, jednak zawsze istnieje możliwość rozszerzenia współpracy. W tym miesiącu przyjmujemy Program Wykonawczy na kolejne 4 lata. W zakresie współpracy naukowo-technicznej, Meksyk i Polska mają wiele punktów wspólnych, które do tej pory nie zostały dostatecznie pogłębione. Dyplomacja parlamentarna jest bardzo ważnym ogniwem stosunków politycznych i mam nadzieję, że nasze uprawnienia legislacyjne zostaną zwiększone. W 2022 r., w celu promowania naszej obecności gastronomicznej, postanowiliśmy zagościć na stołach polskich rodzin, bo widzimy, że w Polsce,

podobnie jak w Meksyku, kuchnia zajmuje istotne miejsce. Od 2010 r. kuchnia meksykańska znajduje się na liście niematerialnego dziedzictwa ludzkości, dlatego też zapoczątkowaliśmy kampanię, która polega na zachęcaniu wszystkich Polaków do jedzenia tacos w każdą sobotę. Kampania „SoboTaco” (inspirowana polskim słowem „sobota”) została bardzo dobrze przyjęta i jest projektem, który ma na celu, przypominać restauracjom, supermarketom i rodzinom o meksykańskich produktach przynajmniej jeden dzień w tygodniu. Sztuka, w tym meksykańska muzyka i dzieła plastyczne, cieszą się w Polsce dużym zainteresowaniem. Z tego powodu, w 2023 r., z okazji naszej 95. rocznicy, będziemy mogli cieszyć się bogatym programem kulturalnym, na który składa się wystawa obrazów Fridy Kahlo w Łazienkach Królewskich w Warszawie, rzeźb Juana Soriano w Krakowie oraz fotografii Meksykańskie Miasta na Liście Światowego Dziedzictwa na jednej z głównych ulic Warszawy.

Nie ma dystansu, ani różnic, których nie można pokonać, gdy kierują nami szczerze chęci. Musimy je wzmacniać w stosunkach między Meksykiem, liderem w Ameryce Łacińskiej, a Polską, liderem w Europie Środkowej. Umocnienie wzajemnych relacji strategicznych omówionych przez oba kraje podczas wizyty Prezydenta Andrzeja Dudy w Meksyku w 2017 r. jest zadaniem oczekującym na realizację, któremu musimy nadać szczególne znaczenie. Meksyk i Polska zasługują na wzmocnienie przyjacielskich relacji. Jesteśmy dwoma narodami, które wiedzą, jak bardzo bliscy sobie jesteśmy i jak bardzo się nawzajem podziwiamy oraz że nie ma między nami różnic nie do pogodzenia. Mamy za to wiele wspólnego i ogromny potencjał, aby razem, będąc coraz bliższymi przyjaciółmi i partnerami, budować lepszą przyszłość dla naszych narodów.

*Juan Sandoval Mendiola z wykształcenia jest prawnikiem (ukończył studia Escuela Libre de Derecho oraz podyplomowe we Francji, Szwajcarii, Holandii i Brazylii). Pełnił m.in funkcję: zastępcy przedstawiciela w Stałej Misji Meksyku przy ONZ w Nowym Jorku, był przedstawicielem Meksyku w negocjacjach m.in. z OECD, UNESCO czy Radą Europy, kierował negocjacjami w sprawie wejścia Meksyku do międzynarodowych systemów kontroli eksportu, współprzewodniczył 3. Forum ONZ ds. Nauki, Technologii i Innowacji (Forum STI), był przewodniczącym Grupy Roboczej ds. Zmian Statutu Rzymskiego Międzynarodowego Trybunału Karnego (2018-21), był profesorem na Universidad Iberoamericana i Escuela Libre de Derecho w Mexico City. Jest członkiem Meksykańskiej Rady Stosunków Zagranicznych (COMEXI). Władza językiem hiszpańskim, angielskim, francuskim, portugalskim i włoskim. Stanowisko Ambadora Meksyku w Polsce oficjalnie piastuje od 22 lutego 2022 roku.